

Pääsiäisen pyhien vaikutus työntekijän työaikaan

Henkilökohtaisten avustajien työehtosopimuksen mukaan arkipyhiä ovat muuksi päiväksi kuin lauantaksi tai sunnuntaiksi sattuva vapunpäivä, juhannusaatto, itsenäisyyspäivä, jouluaatto, joulupäivä ja tapaninpäivä. Pääsiäisen pyhät eivät siis ole työehtosopimuksen mukaan arkipyhiä. Ne eivät vaikuta työntekijän työaikaan tai palkkaan samalla tavalla kuin esimerkiksi joulun pyhät.

Pääsiäisen pyhät eivät siis ole työntekijälle ylimääräisiä palkallisia vapaapäiviä eikä työntekijä ole oikeutettu olemaan poissa työstä vain sillä perusteella, että kyse on esimerkiksi pitkäperjantaista. Työnantaja päättää pääsiäisen työvuorot tarpeensa mukaan huomioiden kuitenkin sen, mitä työehtosopimuksessa on sovittu työtuntien määrästä.

Jos työntekijä on työssä pitkäperjantaina, pääsiäislauantaina tai toisena pääsiäispäivänä, maksetaan työntekijälle tehdyiltä työtunneilta 100 % korotettu perustuntipalkka. Sunnuntaina tehdystä työstä työntekijän perustuntipalkkaa korotetaan aina 100 %, joten korotus maksetaan myös pääsiäissunnuntauilta. Pääsiäislauanntailta maksetaan poikkeuksellisesti sunnuntaikorotus, jolloin työehtosopimuksen mukaista lauantailisää ei makseta.

Jos työnantaja ei tahdo työntekijää työhön pääsiäisen pyhinä, on muistettava, että työntekijällä on aina oikeus saada työehtosopimuksensa mukaiselta työajalta palkka. Jos työehtosopimuksessa on sovittu työntekijän työajaksi esimerkiksi 40 tuntia viikossa, on työntekijällä oikeus saada työvuoroja 40 tuntia ja saada tältä ajalta palkka. Eli jos työvuoroja perutaan työnantajan aloitteesta, on työntekijällä oikeus silti saada palkkansa. Työnantajan kannattaa huomioida, että kunnat suhtautuva nihkeästi peruttujen työvuorojen korvaamiseen ja asia kannattaakin varmistaa kunnasta.

Jos työnantajalla ei todella ole tarjota työntekijälle työtä pääsiäisen ajalle, voi työnantaja lomauttaa työntekijän. Tällöin noudatetaan normaaleja lomauttamiskäytäntöjä. Lomautustarpeen on oltava todellinen. Aina ennen lomauttamista työnantajan kannattaa olla yhteydessä Heta-Liittoon ja varmistaa lomautuksen perusteet ja menettely.

Työntekijä voi pyytää pääsiäisen pyhiä palkattomaksi vapaaksi. Jos työnantaja ei työntekijää tarvitse, voi työnantaja palkattomaan vapaaseen suostua. Palkaton vapaa ei ole työntekijän oikeus, vaan asiasta on sovittava. Lähtökohtaisesti aloitteen palkattomaan vapaaseen on tullava työntekijältä. Työnantaja ei saa painostaa työntekijää pitämään palkatonta vapaata.

Esimerkki 1: Työntekijän työehtosopimuksessa sovittu työaika on 35 tuntia viikossa. Työehtosopimuksen mukaan työvuoroja voi olla myös viikonloppuisin. Työnantaja laatii pääsiäisviikolle työntekijän työvuorot niin, että työntekijällä on 7 tunnin työvuorot keskiviikkona, kiirastorstaina, pitkäperjantaina, lauantaina ja pääsiäissunnuntaina. Nämä ovat työntekijälle työvuoroja, jotka työntekijä on velvollinen tekemään.

Esimerkki 2: Työntekijän työehtosopimuksessa sovittu työaika on 35 tuntia viikossa. Työehtosopimuksen mukaan työvuoroja voi olla myös viikonloppuisin. Työnantaja laatii pääsiäisviikolle työntekijän työvuorot niin, että työntekijällä on 7 tunnin työvuorot maanantaina, tiistaina, keskiviikkona, kiirastorstaina ja pitkäperjantaina. Nämä ovat työntekijälle työvuoroja, jotka työntekijä on velvollinen tekemään. Lauantai ja pääsiäissunnuntai ovat työntekijälle vapaita, mutta niiltä ei makseta työntekijälle palkkaa. Ne eivät siis ole palkallisia vapaapäiviä.

Esimerkki 3: Työntekijä on työssä pitkäperjantaina 7 tuntia. Työntekijän tuntipalkka korotetaan 100 % eli hän saa päivältä kaksinkertaisen tuntipalkan.

Esimerkki 4: Työsopimuksessa on työntekijän työajaksi sovittu 35 tuntia viikossa. Työnantajan on myös pääsiäisviikolla tarjottava nämä työtunnit. Jos työvuoroja perutaan työnantajan aloitteesta, on työntekijä edelleen oikeutettu samaan palkan 35 tunnilta.

Esimerkki 5: Työntekijälle ei ole sovittu työsuopimuksessa kiinteää työaikaakaan vaan työajaksi on sovittu 20–40 tuntia viikossa. Työnantaja voi työvuoroluetteloa laatiessaan määrittää työntekijälle vapaaksi pääsiäisen pyhät, kunhan 20 työtuntia toteutuu pääsiäisviikolla. Vapaina annetut pääsiäisen pyhät eivät ole palkallisia.

Pääsiäisen pyhä	Korvaus työssäolon ajalta	Onko palkallinen vapaapäivä?
Kiirastorstai	Normaali tuntipalkka	Ei
Pitkäperjantai	100 % korotettu palkka	Ei
Pääsiäislauantai	100 % korotettu palkka (ei lauantailisää)	Ei
Pääsiäissunnuntai	100 % korotettu palkka	Ei
Toinen pääsiäispäivä	100 % korotettu palkka	Ei

The logo for Heta is written in a large, black, cursive script. The letters are connected and fluid, with a prominent 'H' and 'e'.

HENKILÖKOHTAISTEN AVUSTAJIEN
TYÖNANTAJIEN LIITTO RY

Kaipaatko lisätietoja asiasta?

Hetan jäsenenä saat henkilökohtaisen avustajan työnantajuuteen liittyviä oikeudellisia neuvoja ja oikeudellista tukea Hetan lakimiehiltä.

Katso tarkemmat tiedot Hetan neuvontapalveluista netistä:

www.heta-liitto.fi